

3. gyakorlat

3.1. feladat. Legyenek A, B, C formulák. Hányféleképpen lehet zárójelekkel ellátni az alábbi jelsorozatokat úgy, hogy (teljesen zárójelezett) formulákat kapjunk.

(a) $A \supset \neg B \vee B \wedge C$

(b) $A \supset B \supset C \supset \neg A \supset \neg B$

3.2. feladat. Hagyjuk el a lehető legtöbb zárójelet a formulákból.

(a) $((X \vee Y) \supset Z)$

(b) $(\neg(X \vee Y) \supset Z)$

(c) $((\neg(\neg X \vee Y) \wedge Z) \supset (X \vee Z))$

(d) $((X \supset Y) \wedge (Y \supset Z)) \supset (\neg X \vee Z)$

(e) $\neg(((X \supset Y) \supset (Y \vee Z)) \supset (\neg X \vee Z))$

(f) $((X \supset Y) \equiv (\neg X \vee Y))$

(g) $((X \vee Y) \supset \neg Z) \equiv (X \wedge \neg Z)$

3.3. feladat. Adjuk meg az alábbi formulák teljesen zárójelezett alakját.

(a) $X \wedge \neg Y \supset Z$

(b) $\neg X \supset Y \vee \neg Z$

(c) $\neg X \supset Y \vee \neg Z$

(d) $\neg X \vee Y \supset \neg Y \wedge Z$

(e) $\neg.X \vee Y \supset \neg Y \wedge Z$

(f) $\neg X \vee Y \supset \neg Y \wedge.Z$

(g) $X \supset Y \supset.Z \supset V$

(h) $\neg(X \supset Y \supset.Z \supset V) \wedge Y \vee \neg Z \vee V$

(i) $X \vee Y \supset \neg Z \equiv X \wedge \neg Z$

3.4. feladat. Bizonyítsuk be, hogy egy formulában a nyitó- és zárójelek száma megegyezik.

3.5. feladat. Mely formula(ák) részformulája(i) az alábbi formuláknak?

(a) $X \vee Y \supset \neg Z \equiv X \wedge \neg Z$

(1) $\neg Z \equiv X$ (2) $\neg Z \equiv X \wedge \neg Z$

(3) $Y \supset \neg Z$ (4) $X \vee Y$

- (b) $X \supset \neg Y \wedge Z \equiv Y \vee \neg X$
 (1) $\neg Y \wedge Z$ (2) $Z \equiv Y$
 (3) $X \supset \neg Y$ (4) $\neg Y \wedge Z \equiv Y$
- (c) $X \supset Y \wedge \neg Z \equiv \neg X \supset \neg Y \wedge Z$
 (1) $X \supset Y$ (2) $\neg Z \equiv \neg X \supset \neg Y$
 (3) $Y \wedge \neg Z$ (4) $Y \wedge A$

3.6. feladat. Adjuk meg az alábbi formulák közvetlen részformuláit, részformuláik halmazait és állapítsuk meg a logikai összetettségüket.

- (a) $\neg X \vee Y \supset \neg Z$
 (b) $\neg((X \supset Y) \supset ((X \supset \neg Y) \supset \neg Y))$
 (c) $X \vee Y \supset \neg Z \wedge \neg(X \supset \neg Z)$
 (d) $(X \supset Y) \wedge (Y \supset Z) \supset \neg X \vee Z$

3.7. feladat. Legyen egy formulában n helyen logikai összekötőjel. Hány részformulája lehet maximum a formulának?

3.8. feladat. Igazoljuk, hogy egy formula valamelyik részformuláját másik formulával helyettesítve ismét formulát kapunk.

3.9. feladat. Határozzuk meg az alábbi formulák igazságértékét, ha $|X| = h$, és $|Y| = i$.

- (a) $X \supset (Y \supset X)$
 (b) $\neg(Y \supset X) \wedge (X \vee \neg Y)$
 (c) $\neg(\neg Y \vee \neg X \supset \neg X \wedge Y)$

3.10. feladat. A megadott igazságértékek ismeretében határozzuk meg az alábbi formulák igazságértékét, ha lehet.

- (a) $X \equiv \neg Y$, ha $|X \equiv Y| = i$
 (b) $X \equiv \neg Y$, ha $|X \equiv Y| = h$
 (c) $(X \supset Y) \supset Z$, ha $|Y| = i$
 (d) $(X \supset Y) \supset (\neg Y \supset \neg X)$, ha $|Y| = i$
 (e) $X \wedge Y \supset X \vee Z$, ha $|X| = i$ és $|Z| = h$
 (f) $\neg X \wedge Y \supset X \vee Y$, ha $|X \supset Y| = i$
 (g) $\neg X \wedge Y \equiv X \vee Y$, ha $|X \supset Y| = i$

3.11. feladat. Az alábbi állítások közül melyek igazak, és melyek hamisak?

- (a) *Ha kétszer kettő négy, akkor öt osztható hárommal.*
- (b) *Ha öt osztható hárommal, akkor kétszer kettő négy.*
- (c) *Abból, hogy a körvonalon van három egy egyenesen levő pont, következik, hogy öt osztható hárommal.*
- (d) *Nem igaz, hogy a következő két állítás ekvivalens:*
  - *Kétszer kettő egyenlő öttel.*
  - *Öt osztható hárommal.*
- (e) *Az a tény, hogy öt osztható hárommal ekvivalens azzal, hogy van a körvonalon három olyan pont, amely egy egyenesre illeszkedik.*